

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 17P/48/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7620203050
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Macalová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2020:7620203050.1

Uznesenie

Okresný súd Košice II v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: R. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K.T. XX, t.č. bytom L. X, W. XXXX, Š., dieťa rodičov: R. W. K. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XX, t.č. bytom L. X, W. XXXX, Š., právne zastúpenej advokátkou JUDr. Jolanou Fuchsovou PhD., Štúrova 20, Košice F. W. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XXX, t.č. bytom Š.R., W. XXXX, L. X v konaní o návrhu starej matky: W. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XXX na úpravu styku a nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Vyhlasuje, že Okresný súd Košice II vo veci návrhu na úpravu styku a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia **n e m á** právomoc konať.
Konanie **z a s t a v u j e**.

odôvodnenie:

1. Písomným podaním, doručeným súdu dňa 18.6.2020, ktoré bolo dňa 6.7.2020 postúpené Okresnému súdu Košice II z dôvodu miestnej príslušnosti navrhovateľka žiadala, aby súd upravil jej styk s vnučkou tak, že je oprávnená stretávať sa s maloletou každú párnú sobotu v čase od 9.00 hod. do 17.00 hod. v čase pobytu dieťaťa na Slovensku, kedy si stará matka maloleté dieťa v mieste trvalého pobytu prevezme a v stanovený čas vnučku vráti matke v mieste trvalého pobytu. Zároveň žiadala dočasne upraviť styk v rovnakom znení neodkladným opatrením.

2. V návrhu uviedla, že otec maloletej je jej synom, ktorý sa dlhodobo zdržiava vo O. a domov prichádza dvakrát ročne. Z dôvodu pandémie COVID - 19 sa rodičia maloletej dohodli, že matka s maloletou prídu na Slovensko. Od apríla 2020 sa zdržiavajú na adrese I. X, N.. S matkou maloletej sa nedokážu dohodnúť na kontakte s maloletou, nakoľko matka s navrhovateľkou odmieta komunikovať. Navrhovateľka sa snažila dohodnúť na stretávaní aj so starou mamou maloletej z matkinej strany, avšak neustále jej boli kladené podmienky a k reálnemu stretnutiu doposiaľ nedošlo. Uviedla, že má vedomosť o tom, že manželstvo jej syna a nevesty je rozvrátené a chcú sa rozviešť. Na základe uvedeného má podozrenie, že maloletá je negatívne ovplyvňovaná príbuznými zo strany matky, čomu chce zabrániť. Záleží jej na tom, aby vnučka (maloletá) poznala aj rodinu otca, aby sa s nimi stretávala a budovali sa tak ich vzájomné vzťahy. Potrebu vydania neodkladného opatrenia odôvodňuje tým, že chce byť s maloletou v kontakte pokiaľ je s matkou na Slovensku.

3. Dňa 9.7.2020 doručila matka maloletej prostredníctvom právnej zástupkyne súdu k číslu tohto konania podanie označené ako návrh na zastavenie konania. Uviedla, že o podanom návrhu sa dozvedela v čase, kedy bol vedený Okresným súdom Spišská Nová Ves. Vo veci návrhu bola kontaktovaná pracovníčkou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Gelnica. Pracovníčkou úradu jej bolo povedané, že ide o návrh otca na úpravu styku mal. R. so starými rodičmi. Poukázala na to, že takýto návrh mal byť podaný starými rodičmi, a teda návrh bol podaný neoprávnenou osobou. Predmetný návrh jej doposiaľ nebol doručený, a preto sa k nemu nevie vyjadriť. Považuje však za potrebné súd informovať o tom, že v akejkoľvek veci týkajúcej sa mal. R. nie je daná rozhodovacia právomoc súdov Slovenskej republiky.

Obvyklý pobyt mal. R., a taktiež jej pobyt je od 30.11.2014 vo O.. Otec maloletej žije vo O. od roku 2013. Keďže O. nie je súčasťou Európskej únie, nevzťahuje sa na otázku právomoci súdov nariadenie Rady ES č. 2201/2013 a je potrebné postupovať podľa zákona o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom (zákon č. 97/1963 Zb.). Od februára 2020 medzi rodičmi prebieha tzv. separačné konanie v zmysle švajčiarskeho práva, ktorého výsledkom mala byť separačná dohoda upravujúca zverenie maloletej, výživné a styk s maloletou. Separačná dohoda bola spísala advokátkou a konečný termín podpisu bol určený na 1.7.2020. Manžel nepodpísal separačnú dohodu a nečakane 27.6.2020 odcestoval na Slovensko. Keďže dohoda nebola podpísaná, dňa 2.7.2020 bol podaný na súd „E. S.“ návrh, ktorým súd určí presné pravidlá separácie a starostlivosti o maloletú R. a následne dôjde k rozvodu. Predmetný návrh v nemeckom jazyku súdu v prílohe predložila. Mal. R. nastúpi vo švajčiarskom meste W. do 3. ročníka základnej školy. Má tam kamarátky, pediatra. Navštevuje tu krúžky plávania, tancovania, umeleckú školu a kurz sebaobrany. Má skončenú plaveckú akadémiu pre talentované deti a posledný rok sa venuje synchronizovanému plávaniu. Otec maloletej je vo O. zamestnaný ako kúrenár. Ona pracuje ako opatrovateľka detí v F. J., a taktiež pracovala v zákazníckom servise. Pre covid krízu o prácu v servise prišla. Na deň 10.7.2020 je pozvaná na skúšobný deň do domova dôchodcov. Vo O. bývajú v 3 izbovom prenajatom byte v meste W.. V marci 2020 bola u nich na návšteve jej mama. Po konzultácii na ambasáde, keď sa začali zatvárať hranice, bolo lepšie dopraviť mamu domov. Z tohto dôvodu prišla aj s dcérou dňa 5.4.2020 na Slovensko. V tom čase už boli švajčiarske školy zatvorené. Na hranice s Rakúskom ich doviezol manžel. Potom boli 14 dní v domácej karanténe. Dcéra naďalej pokračovala s domácou výučbou a úlohy zo O. dostávali emailom alebo sa vykonávala online výučba. Na Slovensko prichádzajú každý rok v júli. Dcéra sa v tom čase pripravuje na rozdielové skúšky zo slovenského jazyka, ktoré vykonáva na E.. Keďže tento rok prišli na Slovensko kvôli pandémie o niečo skôr, dcéra mala umožnené v júni navštevovať E. denne. Aby to mala do školy bližšie, prenajala byt v Košiciach na I. ulici. Školský rok vo O. začína 10.8.2020. Pôvodne sa dcéra mala vrátiť do O. 8.8.2020 po vykonaní skúšky. Otec maloletej prišiel nečakane na dovolenku na Slovensko dňa 27.6.2020. Oznamil jej, že separačnú dohodu nepodpíše, nakoľko je to pre ňo z finančného hľadiska nevýhodné. Po príchode na Slovensko začal vyvíjať na dcéru, na ňu, ako aj na jej rodičov enormný tlak. Z tohto dôvodu sa rozhodli predčasne vrátiť do O.. Ona sa do O. vrátila 2.7.2020, maloletá pricestovala s jej mamou dňa 7.7.2020. Otec sa má vrátiť do O. v nedeľu 12.7.2020. Nakoľko vo veci nie je daná právomoc slovenských súdov, je nevyhnutné, aby súd konanie o návrhu otca vo veci starostlivosti o mal. R. podľa § 9 C.s.p. bezodkladne zastavil.

4. Z lustrácie prebiehajúcich konaní tunajší súd zistil, že pod č. k. 17P/53/2020 je vedené konanie o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia na úpravu styku otca a starých rodičov s mal. R. K.. Podanie bolo na Okresnom súde Spišská Nová Ves podané dňa 1.6.2020 a tunajšiemu súdu bolo postúpené z dôvodu miestnej nepríslušnosti dňa 10.7.2020. Dňa 8.7.2020 podal otec maloletej na tunajšom súde opätovne návrh na nariadenie neodkladného opatrenia o úprave styku s mal. R. K.. Konanie je vedené pod č. 19P/91/2020. Doposiaľ neboli právoplatne skončené.

5. Návrh matky poukazuje na konanie o úpravu styku začaté na základe návrhu otca, ktoré bolo tunajšiemu súdu postúpené Okresným súdom Spišská Nová Ves a je vedené pod č. k. 17P 53/2020. Obsahuje však skutočnosti relevantné i pre uvedené konanie, na ktoré súd prihladol.

6. Vzhľadom k skutočnosti, že vo veci je daný cudzí prvok, musel sa súd zaoberať svojou právomocou. Cudzí prvok je daný tým, že maloleté dieťa žije vo O., kde je aj jeho obvyklý pobyt. Žije tam dlhodobo, trvalo v spoločnej domácnosti so svojou matkou a otcom. Maloletá spolu s matkou tu žijú od roku 2014, otec od roku 2013. Obaja rodičia sú vo O. zamestnaní. Maloletá tam navštevuje školu. Venuje sa krúžkom a záľubám. Ukončila tam plaveckú akadémiu pre talentované deti. Posledný rok sa venuje synchronizovanému plávaniu, kde patrí do tímu A. Dňa 10.8.2020 nastúpi do 3. ročníka základnej školy v meste W.. Podľa oznámenia matky vo O. prebieha separačné konanie v zmysle švajčiarskeho práva, výsledkom ktorého mala byť dohoda upravujúca zverenie maloletej, výživné a styk s maloletou. Keďže otec maloletej separačnú dohodu nepodpísal, dňa 2.7.2020 bol podaný návrh na súd vo O., ktorý určí presné pravidlá separácie a starostlivosti o mal. R. a následne dôjde k rozvodu. Kópiu tohto návrhu v nemeckom jazyku mala predložiť súdu v prílohe.

7. Podľa čl. 3 ods. 1 základných princípov zákona č. 161/2015 Civilný mimosporový poriadok, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec

sa posúdi podľa toho ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

8. Podľa ust. § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (CMP), Na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa ust. § 161 ods. 1 Civilného sporového poriadku (CSP), ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

10. Podľa ust. § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

11. Podľa ust. § 39 ods. 1 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom, právomoc slovenských súdov vo veciach starostlivosti o maloletých je daná, ak má maloletý na území Slovenskej republiky svoj obvyklý pobyt alebo jeho obvyklý pobyt nemožno určiť.

12. Podľa ust. § 9 CSP, ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

13. Procesné podmienky, aj keď ich Civilný sporový poriadok výslovne a taxatívne nevypočítava, možno považovať za predpoklady na strane súdu, ako aj na strane strán sporu, ktoré musia byť splnené nato, aby súd mohol spor alebo vec prejednať a rozhodnúť. Ak Civilný sporový poriadok neustanovuje inak, súd skúma (prihliada na) splnenie procesných podmienok kedykoľvek počas konania, a to ex off. Procesné podmienky možno rozlíšiť na odstrániteľné a neodstrániteľné. Toto rozlíšenie je dôležité pre následný postup súdu pri zistení ich nedostatku. Pri zistení neodstrániteľnej podmienky konania, súd konanie vždy zastaví. Medzi neodstrániteľné nedostatky procesných podmienok, ktorých existencia má vždy za následok zastavenie konania patrí okrem iných, aj nedostatok právomoci súdu prejednať a rozhodnúť spor podľa ust. § 3 Civilného sporového poriadku. Ak súd zistí, že spor nepatrí do jeho právomoci, t.j. že nemá oprávnenie na prejednanie a rozhodnutie sporu, bezodkladne uznesením konanie zastaví a to kedykoľvek počas konania, a to aj v čase keď už spor prejednáva, keďže ide o neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky (ust. § 161 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

14. Súd má nepochybne za preukázané, že obvyklý pobyt maloletého dieťaťa je vo O.. Túto skutočnosť nespochybňuje ani stará matka v návrhu vo veci samej i v časti nariadenia neodkladného opatrenia, keďže žiada upraviť styk tak, že je oprávnená stretávať sa s maloletou v čase pobytu dieťaťa na Slovensku. Maloletá a obaja rodičia majú dlhodobu, a to otec od roku 2013 a matka s dieťaťom od roku 2014 obvyklý pobyt vo O., kde majú centrum svojho života, a to aj s prihliadnutím na ich rodinný, osobný a sociálny život. Maloletá tam navštevuje školu i krúžky. Slovensko navštevujú iba počas leta v júli, kedy maloletá vykonáva rozdielové skúšky zo slovenského jazyka. V tomto roku prišli na Slovensko o niečo skôr z dôvodu pandémie. Preto je bolo umožnené za účelom vykonania rozdielových skúšok navštevovať E. denne. Predmetnú skúšku mala maloletá vykonať dňa 8.8.2020. V súčasnej dobe sa však spolu s matkou nachádzajú vo O., a to matka od 2.7.2020 a maloletá od 7.7.2020. Otec dieťaťa sa má do O. vrátiť dňa 12.7.2020. Od 10.8.2020 maloletá začne navštevovať vo O. 3. ročník základnej školy v meste W.. Vo O. bol dňa 2.7.2020 podaný návrh, ktorým súd určí presné pravidlá separácie a starostlivosti o mal. R. a následne dôjde k rozvodu, kópia ktorého bola súdu predložená.

15. Keďže O. nie je členským štátom Európskej únie, súd posúdil právomoc konať vo veci v zmysle zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom. V zmysle tohto zákona právomoc slovenských súdov vo veciach starostlivosti o maloletých je daná, ak má maloletý na území Slovenskej republiky svoj obvyklý pobyt alebo jeho obvyklý pobyt nemožno určiť. Nakoľko pojem obvyklý pobyt nemáme v právnom poriadku riadne zadefinovaný, súd ho musí vždy vyložiť podľa konkrétneho prípadu a jeho okolností. V zásade štát obvyklého pobytu dieťaťa musí byť určený na základe súhrnu osobitných skutkových okolností každého jednotlivého prípadu, okrem fyzickej prítomnosti dieťaťa v členskom štáte musia byť zohľadnené ďalšie faktory, z ktorých je možné vyvodit', že táto prítomnosť nemá dočasný alebo príležitostný charakter a že pobyt dieťaťa odzrkadľuje istú mieru začlenenia do sociálneho a rodinného prostredia. Celá definícia pojmu obvyklý pobyt jednoznačne zodpovedá v tomto prípade O., kde sa nachádza maloletá so svojimi rodičmi dlhodobu už od roku 2014 a vzhľadom na svoj

vek tam navštevuje školu, je tam začlenená aj do mimoškolského života. Vo O. prebieha separačné konanie, ktorým súd rieši i otázku starostlivosti o maloletú R.. Pokiaľ maloletá s rodičmi každoročne navštívi v júli Slovensko, počas tejto doby sa zdokonaľuje v slovenskom jazyku a vykonáva rozdielovú skúšku, tento pobyt na území SR má len dočasný charakter. Nič na tom nemení ani skutočnosť, že v tomto roku z dôvodu pandémie pricestovala maloletá s matkou na Slovensko skôr. Je teda nepochybné, že štátom obvyklého pobytu maloletej R. je O.. Práve z tohto dôvodu nemajú naše súdy právomoc rozhodovať vo veciach starostlivosti o maloletú.

16. Na základe uvedených skutočností a citovaných právnych noriem súd konanie vo veci zastavil pre nedostatok právomoci s poukazom na skutočnosť, že rodičia ani maloletá nemajú obvyklý pobyt na území SR.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 127 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 365 odsek 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice II. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) /§ 363 CSP/.